

Lisbet Svedlind

Långt borta och länge sen

Pappa hade semester från nästa vecka. Det visste hon. Semester hade han haft förra sommaren också. Men då hade de inte haft råd med mer än enklare utfärder i området där de bodde. Berit hade varit enbart glad och nöjd för att han fanns inom räckhåll flera dagar i sträck. Hennes hår och hennes hud fick lite vila.

Nu var det annat på gång.

De skulle åka och hälsa på Berits mormor!

Bara orden fick det mesta att lysa inne i Berit. Mormor som fanns i det hon kallade "långt borta och länge sen". Gick det verkligen att åka dit? Lyckan kändes fullständig och hjärtat klappade i schottistakt.

Hon struntade fullständigt i Gunnel och Gunnel var klok nog att inte ta fram riset veckan innan de skulle resa. Det skulle inte bli ränder på rumpan som någon annan kunde se. Hon till och med smorde salva på dem som fanns kvar sen senast, så att om möjligt inget skulle märkas. Berit själv hade vid det laget blivit ganska bra på att sitta på en skinka i taget för att skona rumpan.

Hela rumpan gick att använda för att stå eller gå. Men man måste sitta ganska ofta. Alla kommentarer om att hon var en unge som inte kunde sitta still struntade hon i. Hur skulle hon kunna sitta still med den ända hon för det mesta hade. Och det var inte myror i brallan det handlade om.

Vad skulle hon göra? Fanns det några alternativ? Byta så försiktigt det gick från ena skinkan till den andra. Det var enda sättet hon kom på.

När de började packa sina väskor var det mesta läkt. Hon hade en rumpa som såg ut som de flesta andra ungars. Berit fick ta med sig så gott som alla sommarkläder hon hade. Det var inte så mycket. Men nästan en normaldos för sin tid. Glädjen i Berit närmade sig kokpunkten ju närmare resdagen de kom.

Till sist var det dags. De kånkade sina väskor. Berit envisades med att åtminstone försöka bära sin. Hon klarade det nästan. Hon fick ställa ned den och vila då och då.

Först var det buss till järnvägsstationen. Berit kom ihåg den byggnaden. Hon hade varit där när de kom till den här stan första gången och sen när hon äntligen hade fått lämna barnhemmet.

Men nu var det annat som gällde. Hon var så ivrig med sin väska så hon nästan ramlade in i tågvaggen där de skulle sitta. Väl på plats fick hon en påse med en Kalle Anka-tidning, en klubba med chokladöverdrag och ett grönt, blankt äpple. Ett Pressbyråäpple. Så fint och dyrt äpple hade hon aldrig ätit förut. Det kändes som julafton och lite till. Och det var ändå bara början på det här stora äventyret.

Berit hade demonstrativt valt att inte ens säga hej då till Gunnel när de åkte. Hon fick nöja sig med pappas avskedsord. Som var alldeles för vänliga, enligt Berit.

Tåget rullade igång. Till en början var allt bara roligt. Titta ut genom fönstret, titta i kupén och se alla människor, läsa lite tidning, äta både äpple och klubba.

Sen blev det svårt att sitta still. Trots att rumpan inte längre var rödochblårandig. Hur långt bort bodde mormor egentligen? Det kunde bara inte vara hur långt som helst för de hade åkt åt andra hållet, en gång för ganska länge sen. Hon somnade till sist av det monotona ljudet och vaknade när pappa ruskade lite på henne. De var nästan framme. Nu var det bara bussen ut till mormor på landet kvar.

Berit tittade sig omkring. Husen hon såg var del av hennes "långt borta och länge sen". Hon undrade om hon var i verkligheten, om balkongen på det vita huset fanns kvar.

Den där hon stod och tittade på ambulansen. Kanske fanns mamma där någonstans.

Men hon hakade snabbt på pappa som var på väg mot en av bussarna. Färdigfunderat för stunden.

Solen sken som den ska göra när man är glad. Det kändes nästan hemtamt när den gula, trubbnosiga bussen tuffade ut på den dammiga landsvägen.

Och där vid det som hon nästan började tro var världens ände, såg hon mormors hus.

De klev av. Pappa tog båda väskorna.

- Spring före du om du vill.

Det var länge sen hon hade sprungit så fort. Den gamla syrenhäcken var minst lika kämpahög som den som växte utanför Törnrosas slott.

Resten gick inte att jämföra på något sätt. Berit ville för allt i världen inte att det skulle vara något slott bakom häcken. För då hade de kommit fel.

Den lilla vita trägrinden knarrade bekant. Hon mindes ljudet när hon hörde det.

När hon klev in kände hon ett besynnerligt ljus, ett varmt ljus som strålade och omfamnade en liten tjej. Grinden hade öppnat dörren till ett annat liv, ett som kanske fanns där fortfarande. Ett som i alla fall hade funnits. Berit visste inte riktigt vad hon skulle göra. Bara kände ljusets kraft. Grinden hade öppnat dörren till hennes egen dröm.

De rosa pionerna stod i givakt utmed trädgårdsgången med små vita runda, snälla stenar. De var så rundslipade att de inte gjorde ont att trampa på ens med bara fötter.

Det skulle finnas en mormor där innanför grinden. Kanske fanns det en mamma också. Hon var inte riktigt säker.

Pappa hade bara pratat om mormor. Men i Berits minnesljus fanns det också en mamma där.

Framme vid verandan klättrade murgrönan som om den ville smaska i sig huset. Dörren var inte låst. Berit gick försiktigt in och såg sig omkring. Där i det som kallades lilla rummet stod mormors svarta gungstol med den virkade dynan. På det lilla bordet bredvid stod en liten radioapparat. I fönstret hängde de vita virkade gardinerna som ramade in fönsterbrädan med mormors röda pelargoner. Golven var täckta av trasmattor som mormor vävt. Med rosengång. Berit tittade på det och kom ihåg. Rosengång hette raderna som såg ut som blommor. Mormor brukade lite suckande slå sig ned i gungstolen efter middagsmaten och lyssna förstrött till nyhetssändningar och sen vara mycket noga med att höra dagens äggnotering. Det pris som angavs där följde hon sen på öret när stadsborna kom för att köpa hennes ägg.

På kakelugnsfrisen stod fotogenlampan. Det var inte ofta den behövde användas på sommaren. Men den stod där den skulle vara. Och fin var den. Minnen fullständigt överföll Berit. Lampan hade lyst med sitt milda sken en julafton då det även satt en mamma i rummet. Pappa hade av någon anledning gått ut för att titta till djuren.

Just då knackade en jultomte på fönstret.

Minnen forsade igenom Berit.

Men ingen mormor var där. Berit kollade köket. Ingen mormor där heller.

Hon såg sig förskräckt omkring. Var det något mer som skulle gå sönder för henne. Var fanns mormor? Var hon också borta? Var det bara huset kvar? Skräcken vred runt i henne som en sjöblöt trasa.

Hon vände och sprang tillbaka till sin väskkånkande pappa. Han försökte lugna henne.